

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі
«Есік медициналық колледжі» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

«Келісілді»
Методист
оқу ісі
Сатаева А.М. _____
«__» _____ 2019г.
Абдукаримова И.М.

«__» _____ 2019г.

«Бекітемін»
Директордың
жөніндегі орынбасары

СИЛЛАБУС

Пәні: «МЕЙІРГЕР ІСІНДЕГІ САПА ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК»

Мамандығы: 0302000 «Медбикелік іс»

Біліктілігі: 0302033 «Жалпы тәжірибелік медбике»

Есік, 2020

«МЕЙІРГЕР ІСІНДЕГІ САПА ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК»

пәні бойынша силлабус

«МЕЙІРГЕР ІСІ НЕГІЗДЕРІ» пәнінің ОЖБ-нан алынған

Мамандығы: 0302000 «Медбикелік іс»

Біліктілігі: 0302033 « Жалпы тәжірибелік медбике»

Силлабус №1 «Арнайы пәндер» ӘЦК-ның отырысында қаралды.

26.08.2019ж. №1 хаттама

№1 «Арнайы пәндер» ӘЦК төрайымы _____ Бегимбетова А.Н.

Бегимбетова Ақбөпе Нұршахардинқызы

Тел:87478028185

1. Жалпы мәлімет

«МЕЙІРГЕР ІСІНДЕГІ САПА ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК»

Мамандығы: 0302000 «Медбикелік іс»

Біліктілігі: 0302033 « Жалпы тәжірибелік медбике»

Курсы: 2 Семестр:4

Кредит:180/3

Аудиториялық:10

Симуляциялық:60

Оқытушының жетекшілігімен студенттің өздік

жұмысы (ОСӨЖ) - 10

Студенттің аудиториядан тыс өздік жұмысы (СӨЖ) - 45

Клиника-55

Бақылау түрі: емтихан

1.1 Кіріспе

Соңғы жылдары инфекциялық қауіпсіздік және инфекциялық бақылау проблемасы әр елдің, соның ішінде біздің Медбикелік іс мамандарын толғандырады.

Медициналық ұйымдар (МҰ) санының артуы, хирургиялық, емдік және диагностикалық жабдықтардың жаңа түрлерін құру, иммунодепрессивті қасиеттері бар жаңа препараттарды қолдану, ағзалар мен тіндерді ауыстырып салу кезінде иммунитетті жасанды түрде басу, сондай-ақ көптеген басқа факторлар пациенттер мен медициналық ұйымдардың персоналы арасында инфекциялардың таралу қаупін күшейтеді.

Ауруханаішілік (нозокомиалдық, госпитальдық) инфекциялар аурушаңдықтың жоғары деңгейіне, өлім-жітімге және олар келтіретін едәуір әлеуметтік-экономикалық залалға байланысты әлемнің барлық елдерінің денсаулық сақтау үшін өзекті проблема болып қала береді.

АИА-ның алдын алу кез келген медициналық ұйымда әрбір медицина қызметкерімен эпидемияға қарсы іс-шараларды қатаң орындау болып табылады.

1.2. Пәннің мақсаты:

- пациенттер мен медицина қызметкерлері үшін инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
- пациенттерді төсекке қауіпсіз көтеруді, ұстап тұруды, ауыстыруды және орналастыруды жүзеге асыру;
- пациентті тасымалдау ережесі мен тәсілдері
- ° пациенттің және медициналық қызметкерлердің жарақаттарының алдын алу ережелері

1.3. Пәннің міндеттері:

- инфекциялық бақылау және қауіпсіздік бойынша нормативтік-құқықтық құжаттармен және ұйымдастыру талаптарымен таныстыру;
 - адамдар мен қоршаған ортаның жұқпалы қауіпсіздігіне зиянды факторлардың әсерінен қорғау әдістерін қолдану;
 - Инфекциялық бақылаудың сапасын жақсарту үшін дезинфекция, асептика, антисептика және стерильдеу мәселелерін зерттеу;
 - адамның емханада және ауруханада болуы үшін қауіпсіз жағдай жасау □
 - микроорганизмдердің морфологиясы мен физиологиясын, иммундық жүйенің жұмыс істеу механизмін, иммунотерапия;
 - жұқпалы аурудың клиникалық-эпидемиологиялық сипаттамасы және стационар, емхана жағдайында және инфекция ошағында жүргізілуі қажет эпидемияға қарсы іс-шаралар бойынша білім беру;
 - инфекциялық және инфекциялық емес аурулардың пайда болу және таралу себептерін анықтауға арналған қазіргі заманғы сипаттамалы және аналитикалық эпидемиологиялық тәсілдерді зерделеу.
 - пациенттерді төсекке қауіпсіз көтеруді, ұстап тұруды, ауыстыруды және орналастыруды жүзеге асыру;
 - пациентті тасымалдау ережесі мен тәсілдері
 - дене биомеханикасы;
 - пациенттің тасымалдау кезеңділігі;
 - пациенттің және қызметкердің жарақаттарының алдын алу ережелері;

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

КҚ-2 Қауіпсіздік және сапа. Дәлелді білімді, технологиялық жетістіктер мен кәсіби дағдыларды тиімді қолдану негізінде сапа мен қауіпсіздік үшін жауап береді.

ТҚ-2.1 Күтім мен ортаның қауіпсіздігі: стандарттарға, дәлелді білімге және зертханалық дағдылардың кең спектріне сәйкес қауіпсіз күтімді орындайды, зиянды факторлардың әсерінен адамдарды қорғаудың заманауи технологиялары мен тиімді әдістерін қолданады, қауіпсіз фармакотерапияны жүзеге асырады.

ТҚ-2.2 сапасы: сапа индикаторларына сәйкес өз қызметін бағалайды. Өзінің жұмыс контексінде күтім сапасын арттыру үшін жауапкершілік танытады.

1.5. Пререквизиттер:

- психология негіздері және коммуникативтік дағдылар;
- анатомия;
- физиология;
- латын тілі;
- фармакология;
- мейірбике ісінің негіздері □

1.6. Постреквизиттер:

- терапиядағы мейірбике ісі;
- педиатриядағы мейірбике ісі;
- хирургия және реанимациядағы мейірбике ісі;
- психиатриядағы мейірбике ісі;
- неврологиядағы мейірбике ісі;
- офтальмологиядағы мейірбике ісі;
- оториноларингологиядағы мейірбике ісі;
- геронтология;
- паллиативтік көмек және онкология;
- медициналық-әлеуметтік оңалту ;

1.7. Тақырыптық жоспар: әр сабақтың тақырыбы, өткізілу түрі және ұзақтығы.

1.7.1. Тақырыптық жоспар СӨЖ

№ П/п	Тақырып/ СӨЖ тақырыпшалары	Тапсырма/ СӨЖ өткізілу формасы	СӨЖ бақылау үлгісі	СӨЖ бақылау кестесі	Сағат саны
1	Бөлім 1 - Инфекциялық қауіпсіздік. Инфекциялық бақылау. Тақырып 1.1	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс Асия	1 апта симмуляция	2

	Госпитальдық инфекциялардың эпидемиологиясы және пайда болуының негізгі себептері.				
2	Тақырып 1.2 Зарарсыздандыру.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс Нурсулу	1 апта симуляция	3
3	Тақырып 1.3 Залалсыздандыру.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс Бота	1 апта симуляция	3
4	Тақырып 1.4 Залалсыздандыру және оларды залалсыздандыру қорабына салу үшін таңу материалдарын дайындау.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	1 апта симуляция	3
5	Тақырып 1.5 Медициналық ұйымдарда медициналық қалдықтарды жинау, сақтау, тасымалдау және жою.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	1 апта симуляция	3
6	Тақырып 1.6 Ауруханашілік инфекциялардың алдын алуда бақылау және қауіпсіздік шаралары.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	1 апта симуляция	3
7	Тақырып 1.7 Сабынмен және сумен қолды гигиеналық өңдеу.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	1 апта симуляция	3
8	Тақырып 1.8 Медициналық ұйымдарда эпидемияға қарсы іс –шаралар жиынтығы.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	1 апта симуляция	3
9	Бөлім 2 - МҮ-да санитарлық-эпидемияға қарсы іс-шаралар. Тақырып 2.1 Жұмыс орнындағы мейірбикенің қауіпсіздігі (кәсіби қауіпсіздік).	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	2 апта симуляция	3

10	2.2-тақырып Пациентті емдеу бөлімшесінің ішінде қауіпсіз тасымалдау.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
11	Тақырып 2.3 Пациентті көтерудің қауіпсіз техникалық тәсілдері	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
12	Тақырып 2.4 Пациентті жылжытудың қауіпсіз техникалық тәсілдері.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
13	2.5 тақырыбы Пациентті ұстаудың қауіпсіз техникалық тәсілдері.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
14	Тақырып 2.6 Науқасты төсекке орналастыру.	Жобаларды таныстыру	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
15	2.7 тақырыбы Бөлімшенің емдеу-қорғау режимі, оның элементтері, маңызы.	Рефераттарды қорғау	Өзіндік жұмыс	2 апта симмуляция	3
Итого:					45

1.7.2. ОСӨЖ тақырыптық жоспары

№	Тақырып аты	Мазмұны	Сағат саны
1	1бөлім-Инфекциялық қауіпсіздік. Инфекциялық бақылау. 1.1 тақырып Залалсыздандыру Зарарсыздандыру	<ul style="list-style-type: none"> – "стерилизация", "асептика", "антисептика" ұғымы); – стерильдеу тәсілдері; – орталық стерилдеу бөлімшесінің құрылымы (ОСО)); – медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеу алдындағы тазалау кезеңдері; – стерильдеу алдындағы тазалау сапасын бақылау; – жуу ерітінділерін дайындау және пайдалану; – медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеу алдындағы тазалау; 	2

		<ul style="list-style-type: none"> - стерильдеу алдындағы тазалау сапасын анықтау: азопирамды және фенолфталеинді сынама; 	
2	<p>Тақырып 1.2 Медициналық ұйымдарда медициналық қалдықтарды жинау, сақтау, тасымалдау және жою.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - түсінігі - "дезинфекция, дезинсекция, дератизация»; - дезинфекцияның түрлері, әдістері мен деңгейлері; - ҚР аумағында қолдануға рұқсат етілген дезқұралдар ; - дезрастворлардың қауіптілігін жіктеу; - □ қойылатын санитариялық - эпидемиологиялық талаптар халықара- - медициналық мақсаттағы бұйымдарға дезинфекция жүргізу; - □ кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары дезқұралдармен жұмыс істеуге; - ° дезқұралдармен улану кезіндегі алғашқы көмек; - стерильдеу үшін медициналық мақсаттағы бұйымдарды салу түрлері; - медициналық қалдықтар " анықтамасы»; - объектілерде медициналық қалдықтармен жұмыс істеуді бақылау жөніндегі тұлға; - медициналық қалдықтарды жіктеу; - "Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар "санитариялық қағидаларын бекіту туралы ҚР ДСМ 31.05.17 ж. №357 Бұйрығы □ 	2
3	<p>Тақырып 1.3 АИИ алдын алу шаралары.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - "инфекция", "инфекциялық процесс", "ауруханаішілік инфекция" түсінігі (ауруханалық, госпитальдық, нозокомиальды), " инфекциялық бақылау»; ең көп таралған ауруханаішілік инфекциялар; - АИИ қоздырғыштары, эпидемиологиялық процесс буындары; - госпитальдық инфекциялардың берілу жолдары мен механизмдері; - АИИ көздері; 	2

		<ul style="list-style-type: none"> - госпитальдық инфекцияның негізгі резервуарлары; - инфекциялық бақылау комиссиясының құрамы, мақсаттары, міндеттері; <p>АЭЖД бойынша негізгі нормативтік құжаттар</p>	
4	Тақырып 1.4 Сабынмен және сумен қолды гигиеналық өңдеу	<ul style="list-style-type: none"> – гигиеналық деңгейде қол деконтаминациясын жүргізу; – қолды тері антисептикпен өңдеу; – стерильді кигізу және пайдаланылған қолғаптарды шешу; 	2
5	2-бөлім. Пациент және мейірбике персоналы үшін қауіпсіз аурухана ортасы. Тақырып 2.1 Жұмыс орнындағы мейірбикенің қауіпсіздігі (кәсіби қауіпсіздік).	<ul style="list-style-type: none"> – мейірбикелік персоналдың денсаулығына әсер ететін қауіпті факторлар: – ауыр заттарды, оның ішінде пациенттерді ауыстырумен байланысты физикалық жүктеме; – уытты заттар, оның ішінде дезинфекциялау ☐ фармакологиялық және жуғыш заттар, қолғаптар; – стресс және жүйке жұқаруы. Эмоциялық жану синдромы "ұғымы»; – инфекция жұқтырылған пациенттермен тікелей байланыста болған, олардың бөлінулері, жарадан құпиялары, таңғыштары, төсек-орын жабдықтары; – түрлі сәулелену көздерімен байланыс кезінде радиация 	2
Итого:			10

1.7.3. Аудиториялық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың атауы	Мазмұны	Сағат саны
1	1 бөлім-инфекциялық қауіпсіздік. Инфекциялық бақылау. Госпитальдық инфекциялардың эпидемиологиясы және пайда болуының негізгі себептері.	<ul style="list-style-type: none"> – "инфекция", "инфекциялық процесс", "ауруханаішілік инфекция "ұғымы ВБИ (ауруханалық, госпитальдық, нозокомиальды), "инфекциялық бақылау "»; – ең көп таралған ауруханаішілік инфекциялар; – АИИ алдын алуда бақылау және қауіпсіздік шаралары – Медициналық ұйымдарда инфекциялық бақылауды ұйымдастыру және жүргізу – АИИ қоздырғыштары – АИИ негізгі көздері 	2

		<ul style="list-style-type: none"> - АИИ пайда болуына әсер ететін факторлар - АИИ негізгі себептері - ВБИ тәуекел топтары - АИИ-дің типтік мекендейтін орындары - АИИ-ға қатысты аурулар - АИИ таралуы - АИИ беру тәсілдері - Қоздырғыштың адам ағзасына түсу жолдары - Жұқпалы аурулардың пайда болу жағдайлары - Өртүрлі жұқпалы аурулар кезінде қоздырғыштың берілу жолдары мен механизмдері - Беру факторлары - Өр түрлі стационардағы АИИ эпидемиологиясы мен алдын алу ерекшеліктері. - АЭЖД бойынша негізгі нормативтік құжаттар 	
2	<p>МҰ-дағы санитарлық-эпидемияға қарсы іс-шаралар. Зарарсыздандыру. Залалсыздандыру.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Асептика туралы түсінік - Асептиканың мақсаты - Антисептика туралы түсінік - Механикалық, физикалық және химиялық антисептика - "Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық ережесін бекіту туралы ҚР ДСМ 31.05.17 ж. №357 бұйрығы. - Санитарлық ережелерді бекіту туралы ҚР ДСМ 28.08.18 ж. №8 бұйрығы "Дезинфекция, дезинсекция және дератизацияны ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар". - Дезинфекция туралы түсінік - Дезинфекция түрлері: профилактикалық, ошақтық (ағымдағы және қорытынды) - Дезинфекциялау әдістері: механикалық, физикалық, химиялық, биологиялық және аралас. - Дезинфекцияның негізгі құралдарының сипаттамасы - Дезинфекциялау құралдарын дайындау ережесі - Медициналық мақсаттағы бұйымдарды дезинфекциялау - Микробқа қарсы белсенділік дәрежесіне байланысты дезинфекция деңгейлері (жоғары, орташа, төмен) - Дезқұралдармен жұмыс істеу кезіндегі еңбек қауіпсіздігі ережелері - Кездейсоқ улану кезіндегі алғашқы көмек. - Стерильдеу туралы түсінік - Стерильдеу тәсілдері - Медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеу алдындағы тазалау 	2

		<p>- Стерильдеу сапасын бақылау "Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық ережесін бекіту туралы ҚР ДСМ 31.05.17 ж. №357 бұйрығы. Медициналық қалдықтар "анықтамасы» - Қалдықтардың қауіптілік санаты бойынша жіктелуі - МҰ-да медициналық қалдықтарды жинау, сақтау, тасымалдау және жою жүйесі ҚР ДСМ мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау комитетінің 2013 жылғы 23 сәуірдегі №111 бұйрығы "Қазақстан Республикасының медициналық ұйымдары қызметкерлерінің қолын өңдеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар"» - инфекцияның берілуіне кедергі келтіретін тосқауыл жасау - жұқтырудың алдын алу, персоналдың денсаулығын сақтау</p>	
3	<p>2 бөлім-Пациент пен персонал үшін қауіпсіз аурухана ортасы. Жұмыс орнындағы мейірбикенің қауіпсіздігі (кәсіби қауіпсіздік).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – мейірбикелік персоналдың денсаулығына әсер ететін қауіпті факторлар: – ауыр заттарды, оның ішінде пациенттерді ауыстырумен байланысты физикалық жүктеме; – уытты заттар, оның ішінде дезинфекциялау фармакологиялық және жуғыш заттар, қолғаптар; – стресс және жүйке жұқаруы. Эмоциялық жану синдромы " ұғымы»; – инфекция жұқтырылған пациенттермен тікелей байланыста болған, олардың бөлінулері, жарадан құпиялары, таңғыштары, төсек-орын жабдықтары; – түрлі сәулелену көздерімен байланыс кезінде радиация; 2 	2
4	<p>Тақырыбы 2.2 Пациентті емдеу бөлімшесі ішінде қауіпсіз тасымалдау.</p>	<p>Пациентті тасымалдау ережесі мен тәсілдері: дене биомеханикасы; -пациенттің және медициналық қызметкерлердің жарақаттарының алдын алу ережелері -пациентті зембілде тасымалдау; -пациентті каталкадан әдеттегі кереуетке ауыстыру; -науқасты төсектен каталкаға ауыстыру; - пациентті "түсірілген аяқтары бар төсекте отырып" жағдайынан кресло-каталкаға ауыстыру; – пациентті кресло-каталкаға орналастыру</p>	2
Аралық бақылау №1			2
Барлығы:			10